

[Kirkeministeren.]

en autoritet, vi må bøje os for . . . og selv ministre er undergivet autoriteter". Vistså, men det er jo kun, fordi de har indset indefra, at det er fornuftigt. Det betyder derimod stagnation, hvis vi bøjer os for autoriteter, som tiden er løbet fra, og som er stivnet. Alt fremskridt er som bekendt sket i brud med autoritative meninger og institutioner.

Derfor må, med al respekt for et samfunds ordensregler, kampen mod autoriteten ubrudt finde sted, analysen af den, revisionen. Min bemærkning om, at det er en god samfundsgerning at nedbryde al autoritet, må forstås i dette perspektiv. Den er så at sige udtryk for en målsætning. Vi må opdrage barnet til at lytte sig frem og tilpasse sig menneskelivets fællesregler, ikke til at lystre forældre eller lærere, blot fordi de er forældre og lærere. Lad mig fortælle det ærede medlem, at jeg lige har haft den oplevelse at lære et dansk opdragelseshjem at kende, hvor den eneste disciplinære myndighed er et ved hemmelig og skriftlig afstemning blandt børnene og af børnene valgt fem mands råd. Det er et hjem med tyve piger fra 6 til 16 år, alle milieuskadede, alle oprindeligt under den almindelige intelligenskvotient. Hjemmet startede for fire år siden; nu går tre af børnene på realskole og klarer sig normalt. Hjemmet har en leder, naturligvis, men børnene har ingen autoritet over sig, de lærer at lytte sig til, hvad fællesliv kræver, og de er ved at åbne sig for livet — og livet for dem. Hvilket perspektiv ligger der ikke her — det er Egebjerggaard ved Otterup, hvis ærede medlemmer ønsker at vide det.

Hvad jeg siger her, kan kun blive antydninger. Det er trods alt ikke stedet her til lange foredrag af denne art, men alligevel mener jeg, at det er vigtigt og politisk nødvendigt, at vi nu og da gør op med hinanden, hvilket menneske- og samfundssyn vi står for. Jeg begyndte med at sige, at striden om autoritetsbegrebet begynder med opdragelsen og ender med politisk tænkning. Det er en god samfundsgerning at nedbryde al autoritet. Vist er det en tilspidset formulering, men bag den skimter jeg konturerne af et nyt liv — for at tale med en af vore digtere. Jeg ser for mig et fællessamfund, hvor den enkeltes individu-

alitet er levende og netop derfor kan finde sig tilrette — idet den lytter til medmenneskets krav — i den demokratiske proces med alle dens krav og forpligtelser.

Og endnu eet: i en tid, hvor verden er opdelt i to mistænksomme lejre, som netop forbereder sig på at lade hinanden føle, hvis de ikke vil lyde, tror jeg, at intet er vigtigtere, end at vi reviderer vor politiske tænkning. Vi står fællesansvarlige for den vestlige verden overfor den østlige.

Derfor er vi i dybeste forstand medansvarlige også for de udløbere af imperialistisk tankegang, som endnu på beklagelig vis giver sig tilkende i vestlige landes holdning overfor lande, som de mener at have magt over. Også på dette område bruges endnu både her og dér fysiske voldsmetoder som autoritetsudfoldelse, og hvor disse ikke benyttes, er vi alligevel i en forbavsende grad i den vestlige verden hildet i en misopfattelse af vor egen autoritet. Jeg synes, at man i de senere år har kunnet samle mange eksempler på misforstået autoritetsudfoldelse på det storpolitiske plan. Er en revision af politisk tænkning ikke nødvendig, måske mere nødvendig end noget andet? Det kan igen her kun blive antydninger, og vi endte i betragtninger, som det ærede medlem hr. Baagø-Hansen vel ikke havde tænkt sig ville komme med i denne sammenhæng. Men for mig går der en ubrudt linie fra barnets verden til den politiske verden, både på det hjemlige og det storpolitiske plan. For mig ligger muligheden af at skabe en menneskelig fremtid i en socialistisk menneske- og samfundsforståelse, og den kræver ikke spanskrør og autoritetsdyrkelse, den kræver brud med vanetænkning og vanehandling.

Jeg har lagt beslag på det høje tings tid på en travl dag med disse betragtninger i altfor lang tid. Alligevel mener jeg, det er væsentligt, at vi nu og da får lejlighed til at tale ud også på denne måde, og jeg takker som sagt det ærede medlem hr. Baagø-Hansen, fordi han med sit spørgsmål har givet mig anledning dertil.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen.

Folketingets næste møde afholdes i dag kl. 14 med følgende dagsorden: